

Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 12 december 2024
Stand van zaken Pedagogisch Educatief Systeem
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter: de heer M. de Pagter
Griffie: mevrouw E. van Bekhoven
Notulist: mevrouw R. Leeuwenburgh Vendrig

**Raadsleden/
fractieassistenten:**

Stadsbelang:	mevrouw G. Metz
Democraten Gorinchem:	de heer P. Schefferlie
PvdA:	de heer A. Koçak
VVD:	mevrouw Th. Van 't Westende
ChristenUnie/SGP:	de heer A. Krol
Gorcum Actief:	de heer B. Bahlmann
D66:	de heer O. Karaarslan
CDA:	de heer P. Kuijten
SP:	---

Portefeuillehouder: mevrouw E. Dansen
Ambtelijke ondersteuning: mevrouw J. Rijks
Gasten: de heer M. Krielaart, directeur/bestuurder
Samenwerkingsverband Munio

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Stand van zaken Pedagogisch Educatief Systeem

Munio is een partij binnen het Ecosysteem die een groep 'risicojongeren' in beeld heeft. Het Ecosysteem is al aanwezig in de stad. Er zijn steeds meer partijen, zoals de politie, bedrijfsleven, sociaal team en anderen die 'aanhaken' bij het systeem. We willen de raad informeren over de stand van zaken n.a.v. het initiatiefvoorstel Jeugd- en Jongerenproblematiek.

Presentatie waarbij de gelegenheid is om informatie uit te wisselen.

Er wordt momenteel gewerkt aan een projectplan (Plan van aanpak) om verbinding te leggen tussen betrokken partijen, waarmee een infrastructuur rondom het netwerk van dit Ecosysteem gevormd kan worden. Intern wordt er vanuit veiligheid, samenleving en onderwijs aan deze opgave gewerkt.

Mevrouw Rijks merkt op dat dit de vierde of vijfde sessie in een serie is. Jongerenwerk is bijvoorbeeld een van de deelnemers van het ecosysteem en Munio is onze partij van het samenwerkingsverband. Vanavond is er specifieke aandacht voor de jongeren vanuit Munio. Zij schetst de stand van zaken aan de hand van een presentatie (beschikbaar op iBabs). Scholen, gemeenten, jeugdzorg, jongerenwerk zijn instanties die er zijn om jongeren te helpen. Het ecosysteem denkt vanuit de jongeren. Er wordt gewerkt vanuit de bedoeling. Er komt een zogenaamd projectplan; dat is lastig want het ecosysteem bestaat al en is in kaart gebracht. Het is heel erg groot. De reden voor het initiatiefvoorstel was met name de criminele jonge aanwas waar zorgen over zijn in Gorinchem. Er zijn nog twee doelstellingen: de mentale gezondheid van jongeren versterken en de gelijke kansen vergroten. Daar is ook een nulmeting van. Zij toont een overzicht van alle partijen die in dit kader actief zijn, lokaal, in de regio en landelijk. Gepoogd wordt de effecten van alle inzet in

kaart te brengen maar dat is ingewikkeld. De gemeente is met alle partijen in de stad in gesprek. Men mist een soort verbinding en dat is wat het ecosysteem doet. De onderwijsbesturen hebben aangegeven dat het goed is een pilot te draaien op de campus in noord. De leeftijd 12+ is een uitdaging. Daar is een grote groep in die leeftijd bij elkaar en daar gaan we proberen per 1 augustus met dit ecosysteem te starten. Iedereen heeft daar zijn eigen beeld bij. Op 17 februari komen alle partijen bij elkaar om te bespreken hoe deze start vorm te geven. De raad wordt hiervoor ook uitgenodigd. De nulmeting komt dan ook aan de orde. Veel jongeren, één op de vier, hebben te maken met mentale problemen en jonge aanwas van criminaliteit is in Gorinchem opvallend en zeer risicovol. Een op de acht jongeren heeft te maken met jeugdzorg. De heer Krielaart van Munio zal zo een presentatie geven.

De heer Schefferlie informeert naar een analyse met betrekking tot de jonge aanwas van criminaliteit in Gorinchem.

Mevrouw Rijks zegt dat die niet beschikbaar is. Het is de uitkomst van een dataonderzoek. Natuurlijk was men hier verbaasd over. Bij de nulmeting blijkt dat 99% van de steden het beter doet dan Gorinchem op dit gebied. Vervolgens is er gesproken met de beleids mensen van veiligheid en jeugdzorg om alle informatie op te halen. Er zijn wel wat hypothesen maar er is geen concrete analyse. Desgevraagd zegt zij dat de hypothesen met name factoren zijn met betrekking tot de thuissituatie, opleiding ouders, of er thuis Nederlands gesproken wordt. Met betrekking tot mentale gezondheid is gebleken dat één op de vier jongeren wel eens aan suïcide denkt. Alle data worden opgehaald. Men heeft geen idee waarom het in Gorinchem meer zou zijn dan in andere steden.

De heer Schefferlie merkt op dat dit verschijnselen zijn en geen oorzaken. Er zijn nog geen hypothesen. Het is belangrijk dat te onderzoeken want dan kan er ook doelgericht ingegrepen worden.

De heer Kuijten ondersteunt de woorden van de heer Schefferlie. Hij noemt de benchmark en vraagt zich af wat er aan de hand is en wat eraan gedaan kan worden. Voordat de pilot gestart wordt is het belangrijk de kerngegevens te weten. De vraag is wat de gemeenteraad dan kan doen. Hij wil graag deelnemen aan de discussie daarover. Hij wil graag weten waar Gorinchem op dit punt staat.

Mevrouw Rijks zegt dat het gaat om een dataonderzoek met betrekking tot de kans op jonge criminele aanwas.

De heer Kuijten vraagt zich ook af om welke criminele zaken het dan gaat.

Mevrouw Rijks zegt dat het belangrijk is om met alle partijen die hierbij betrokken zijn aan de slag te gaan. Er worden zeker onderzoeken uitgevoerd, maar het is geen specifiek Gorinchems onderzoek.

De heer Kuijten merkt op dat alle verschillende partijen misschien op hun eigen manier in een richting sturen; de verbinding en samenwerking is naar zijn mening erg belangrijk.

Mevrouw Rijks bevestigt dit; er moet ontschot worden en er moet samengewerkt worden. Dat is de basis van het ecosysteem. De gemeenteraad heeft hierover al eerder een notitie ontvangen en daar komt een bijgewerkte versie van met het plan. Zij weet niet of er ook data-analyse bij zit. Het is ook heel ingewikkeld omdat bijvoorbeeld 90% van de leerlingen aan het Gilde uit de regio komt. De raad is van harte uitgenodigd voor de bijeenkomst op 17 februari. De volgende stap wordt gezet samen met het onderwijs en het jongerenwerk.

De heer Kuijten zegt graag de uitnodiging voor 17 februari te ontvangen en ook een plan voor de samenwerking rondom dit thema.

Mevrouw Rijks zegt dat dit plan beschikbaar is.

De voorzitter geeft de heer Krielaart het woord.

De heer Krielaart geeft zijn presentatie (beschikbaar op iBabs). Eén op de vier jongeren in Gorinchem heeft de kans om in aanraking te komen met jeugdcriminaliteit. Schooluitval is de grootste voorspeller in dit kader. Het pedagogisch educatief ecosysteem, PEE is de verbinding. De afgelopen maanden zijn er veel berichten geweest over de hoge cijfers van schooluitval. Er zijn in het land wel 70.000 thuiszitters / verzuimers. Het zijn aantallen die zorgen baren. Het is een gezamenlijke opgave. Jeugdhulp op school kan schooluitval voorkomen. Munio is een samenwerkingsverband van 20 VO-scholen in de regio. Bijna alle VO-scholen staan in Gorinchem. Munio richt zich op het versterken van scholen om schooluitval te voorkomen. Munio heeft 25 medewerkers in dienst en aan elke school is een orthopedagoog/psycholoog verbonden. Er wordt basisondersteuning geboden en als er meer nodig is, is er extra ondersteuning en zo nodig maatwerk. Voor een regio van ca. 9000 leerlingen zijn er ongeveer 150 thuiszitters. Dat zijn leerlingen die van school verzuimen, kort of voor langere duur.

De heer Koçak merkt op dat maatregelen vaak te laat komen. Hij vraagt aandacht voor preventie en investeren in samenwerking. De focus moet liggen op duurzame verbinding. Er moet meer geïnvesteerd worden in vroegsignalering en preventie. Welk maatregelen worden in dit kader getroffen?

De heer Krielaart zegt dat uit de analyse blijkt dat het verzuim het hoogst is in de groep 14/15-jarigen. In deze groep is meestal een psychische problematiek aan de orde die aanleiding is voor het verzuim. De scholen zijn erg bezig met ondersteuning van leerlingen en voorkomen van schooluitval. Psychische problematiek is een van de oorzaken van schooluitval. Eén op de acht leerlingen ontvangt jeugdhulp. In de fase dat kort verzuim oploopt naar langdurig verzuim is het heel belangrijk om in actie te komen. Dat sluit aan op de oproep voor preventie en vroegsignalering. De school kan dat niet alleen.

De heer Krol vraagt of uit de analyse ook blijkt dat de aanname dat schooluitval de voorspeller is van jonge aanwas van criminaliteit juist is.

De heer Krielaart antwoordt dat dit uit landelijke onderzoeken blijkt. Het is niet zo dat Munio in de diepteanalyse heeft onderzocht in hoeverre deze jongeren in aanraking zijn gekomen met criminaliteit. Dat kan een toets-moment zijn.

Munio ziet wel dat de doelgroep die ondersteuning nodig heeft dicht bij de straatcultuur staat.

Mevrouw Rijks zegt dat haar collega's van veiligheid hier enige duiding op kunnen geven. De jonge aanwas in Gorinchem is niet hoger dan landelijk; het aantal hoog risicojongeren wel. Qua aantallen van criminele jongeren komt Gorinchem niet als ernstig naar boven maar er is wel een potentiële voedingsbodem in Gorinchem. Die cijfers komen uit Zicht op ondermijning. De raad krijgt daar binnenkort een raadsinformatiebrief over.

De heer Schefferlie zegt dat dit wel een belangrijk verschil is. Misschien doen we het wel relatief goed. Als de risicogroep groot is en het aantal criminele jongeren gemiddeld.

De heer Karaarslan verwijst naar de inbreng van de heer Koçak en informeert naar een protocol dat gevolgd kan worden om vast te stellen wat er gaande is.

De heer Krielaart zegt dat er vanuit het samenwerkingsverband diverse overlegstructuren zijn tussen de scholen en partners. In een vroeg stadium overlegt men over een leerling als het daarmee moeizaam verloopt. Verzuim is een van de factoren, maar ook het gedrag in de klas of een incident op of buiten het schoolplein. Vanavond wil hij zich vooral richten op de kansen die er nog liggen. Jeugdhulp dichtbij de scholen is heel belangrijk om de schooluitval te voorkomen. In de fase van kort naar langer durend verzuim moet men in actie komen.

In het plan van aanpak moet dan ook aandacht zijn voor het element jeugdhulp op school. Gekeken moet worden naar de mogelijkheid van ambulante begeleiding met een vaste contactpersoon dichtbij een middelbare school.

De heer Koçak zegt dit te ondersteunen. Het is goed als er direct actie ondernomen kan worden in het kader van preventie.

De heer Kuijten ondersteunt het voorstel om de jeugdhulp dichtbij de scholen te hebben. Hij ondersteunt ook de doelstelling om vanaf een centraal punt specialismen te zoeken. Hij hoort alleen niets over het kind, het psychische vraagstuk, de thuissituatie en het oorzakelijke verband. Hij zou graag de oorzaken bestrijden.

De heer Krielaart zegt dat het zeer complex is. Het antwoord is ook dat niet alle vormen van jeugdhulp dichtbij de school georganiseerd kunnen worden. Het is een deel van de puzzel.

De heer Kuijten noemt het werken vanuit een centraal punt en van daaruit specialismen zoeken.

De heer Schefferlie ondersteunt dit ook. De dieper liggende oorzaken zijn heel breed maatschappelijk. Hij noemt onder andere social media.

De heer Krielaart geeft aan dat veel leerlingen juist van buiten Gorinchem komen. Met de omliggende vijf gemeenten worden ook gesprekken gevoerd om te zoeken naar kansen. Er wordt ook onderzoek gedaan per schoollocatie welke vormen van preventieve ambulante begeleiding helpend zouden kunnen zijn.

De heer Krol vindt het een mooie ambitie om te streven naar een vaste aanwezigheid van de begeleiding op scholen. Het is een hele systeemwereld om kwetsbare jongeren heen. Het is ook belangrijk als op een school docenten en ander personeel oog hebben voor de jongeren.

De heer Krielaart zegt het hiermee eens te zijn. Vanuit het samenwerkingsverband is Munio bezig om de scholen te versterken. Dat gaat ook over leerlingen zien; dat maakt in eerste instantie het verschil. Er zijn altijd leerlingen waar meer ondersteuning nodig is.

De heer Karaarslan zegt dat het een complexe situatie is. Het is goed dat gekeken wordt naar schooluitval. Hij vraagt of er ook gevallen kunnen zijn van kinderen die buiten het systeem komen, kinderen die niet in beeld komen.

De heer Krielaart zegt dat dit heel zorgelijk zou zijn. Vanuit het samenwerkingsverband zijn alle leerlingen in beeld. Bij langdurige uitval kan er zelfs sprake zijn van vrijstelling van onderwijs. Dat zijn dan ingewikkelde situaties waarbij met de ouders en leerlingen meegedacht wordt. De ontwikkeling van het kind is het belangrijkste; daarna komt de school. Desgevraagd zegt hij dat na langdurige uitval de drempel om weer naar school te gaan steeds hoger wordt. Daarom is de samenwerking erg belangrijk.

Mevrouw Rijks licht toe dat er een pilot is gedraaid met rolmodellen in de stad die jongeren coachen. Daarvan hebben 50 jongeren gebruik gemaakt en meer dan 60% daarvan is weer terug naar het onderwijs gegaan of in het arbeidsproces gekomen. Dat ging niet via de reguliere manier.

De heer Schefferlie zegt dat dit ook een heel positief frame is. Er gebeurt ook veel goeds in de stad en er is veel overzicht vergeleken bij andere steden. Hij wijst op het feit dat in Gorinchem meer huurwoningen zijn en meer mensen met een laag inkomen. Hij vraagt aandacht voor het geven van een positief label aan dit soort zaken. Het voorbeeld dat zojuist is gegeven spreekt zeer aan.

Wethouder Dansen zegt dat het ook goed past bij de beweging naar de voorkant die we willen maken. Lichte zorg waar mogelijk en de zwaardere zorg waar noodzakelijk. Elk kind dat uitvalt op school moet aandacht krijgen.

De heer Koçak bedankt voor het feit dat de ambtelijke organisatie en de wethouder de raad altijd meenemen met dit soort onderwerpen. Hij vraagt of de heer Krielaart beseft dat hij in zijn team een kanjer heeft die ook lid is van de gemeenteraad en outreachend werkt. Koester wat u heeft!

De heer Krielaart zegt het hiermee eens te zijn. Het outreachende maakt vaak het verschil. De jeugdhulp dichter organiseren bij de school is belangrijk. Hij had een reactie verwacht op het voorstel om nog meer jeugdhulpverlening te bieden.

De heer Kuijten zegt dat gevoel niet te hebben. De professionals hebben erover nagedacht en hij hoort dat men de jeugdhulp effectiever wil organiseren. Dat juicht hij toe.

De heer Krielaart zegt dat dit ook de bedoeling is. Het kan ook duurdere jeugdhulp voorkomen.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.